

POSTANOWIENIE

Dnia 25 lipca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 25 lipca 2018 r.,
sprawy **A. D.**
w przedmiocie wyroku łącznego
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego,
od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 18 stycznia 2018 r., sygn. akt IX Ka [...],
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w W.
z dnia 24 października 2017 roku, sygn. akt III K [...],

p o s t a n o w i ł:

- 1) oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2) zwolnić A. D. od ponoszenia kosztów postępowania kasacyjnego, a wchodzące w ich skład wydatki przejąć na rachunek Skarbu Państwa;**
- 3) zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz P. K. K., Kancelaria Adwokacka w W., kwotę 442,80 zł (czterysta czterdzieści dwa złote i osiemdziesiąt groszy), w tym 23 % podatku VAT, za sporządzenie i wniesienie kasacji w charakterze obrońcy z urzędu A. D..**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w W. III Wydział Karny wyrokiem łącznym z 24 października 2017 roku, sygn. akt III K [...], orzekł karę łączną wobec A. D. skazanego prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w W. XIV Wydział Karny z 23 czerwca 2009 roku, w sprawie o sygn. akt XIV K 282/09, za przestępstwa:

- z art. 207 § 1 k.k. popełnione w okresie styczeń 2006 roku - 30 września 2008 roku karę 1 roku pozbawienia wolności;

- z art. 286 § 1 k.k. popełnione 16 kwietnia 2008 roku karę 1 roku pozbawienia wolności;

- z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. popełnione w okresie 16-17 kwietnia 2008 roku karę 8 miesięcy pozbawienia wolności,

a następnie na podstawie art. 85 k.k., art. 86 § 1 i § 2 k.k. orzeczono karę łączną 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności (powyższe orzeczenie uprawomocniło się 1 lipca 2009 roku; orzeczoną karę łączną pozbawienia wolności skazany odbył w okresie 23 czerwca 2009 roku - 16 września 2009 roku);

2. Sądu Rejonowego w K. IX Wydział Karny z 30 czerwca 2015 roku, w sprawie o sygn. akt IX K 553/12, za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełnione w okresie 3 - 11 marca 2011 roku karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę 100 stawek dziennych po 10 złotych każda (powyższe orzeczenie uprawomocniło się 8 lipca 2015 roku; orzeczoną karę pozbawienia wolności skazany odbył w okresie 22 lipca 2015 roku - 6 grudnia 2016 roku; postanowieniem z 28 lutego 2017 roku karę grzywny zamieniono na karę zastępczą 50 dni pozbawienia wolności, którą skazany będzie odbywał w okresie od 12 maja 2020 roku do 10 lipca 2020 roku);

3. Sądu Rejonowego w P. II Wydział Karny z 1 lutego 2016 roku, w sprawie o sygn. akt II K 45/13, za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełnione w okresie 20-22 listopada 2010 roku karę 1 roku pozbawienia wolności oraz grzywnę 200 stawek dziennych po 30 złotych każda (powyższe orzeczenie zostało utrzymane w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w W. IX Wydział Karny-Odwoławczy z 7 czerwca 2016 roku, w sprawie o sygn. akt IX Ka 541/16; orzeczoną karę pozbawienia wolności skazany odbywał w okresie 6 grudnia 2016 roku - 14 listopada 2017 roku);

4. Sądu Rejonowego w W. III Wydział Karny z 26 kwietnia 2016 roku w sprawie o sygn. akt III K 299/13 za przestępstwa:

- z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełnione 28 maja 2010 roku karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

- z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełnione 3 lutego 2011 roku karę 1 roku pozbawienia wolności;

- z art. 284 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełnione w okresie grudzień 2010 roku - luty 2011 roku karę 1 roku pozbawienia wolności;

a następnie na podstawie art. 85 k.k., art. 86 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. orzeczono karę łączną 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności (powyższe orzeczenie zostało utrzymane w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w W. IX Wydział Karny-Odwoławczy z 29 czerwca 2016 roku w sprawie o sygn. akt IX Ka 938/16; orzeczoną karę łączną pozbawienia wolności skazany będzie odbywał w okresie 14 listopada 2017 roku - 12 maja 2020 roku).

Wspomnianym na wstępie wyrokiem z dnia 24 października 2017 r. Sąd Rejonowy w W. łącząc, na podstawie art. 85 k.k., art. 86 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k., w brzmieniu obowiązującym przed 1 lipca 2015 roku, kary pozbawienia wolności wymierzone na mocy wyroków opisanych powyżej w pkt 2, 3 i 4, wymierzył karę łączną 4 lat pozbawienia wolności. Poza tym, Sąd ten łącząc, na podstawie art. 85 k.k., art. 86 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k., w brzmieniu obowiązującym przed 1 lipca 2015 roku, kary grzywny wymierzone na mocy wyroków opisanych w pkt 2 i 3, wymierzył karę łączną grzywny w wysokości 260 stawek dziennych ustalając wysokość każdej stawki na kwotę 10 złotych. W pozostałym zakresie wyroki opisane w pkt 2, 3 i 4 pozostawił do odrębnego wykonania, a na podstawie art. 572 k.p.k. postępowanie o wyrok łączny w pozostałym zakresie umorzył.

Apelację od powyższego wyroku wniósł obrońca skazanego, powołując jako podstawę art. 444 k.p.k. oraz art. 425 § 1 i 2 k.p.k. Wymieniony wyrok zaskarżył on w części dotyczącej wymiaru kary, wskazując, iż kara łączna pozbawienia wolności i kara łączna grzywny jest rażąco niewspółmierna wskutek zastosowania przy łączeniu kar zasady częściowej absorpcji i częściowej kumulacji, a nie zasady pełnej absorpcji. W apelacji sformułował wniosek o zmianę wyroku poprzez zastosowanie przy wymiarze kary łącznej pozbawienia wolności zasady pełnej absorpcji i wymierzenie skazanemu kary łącznej 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia

wolności.

Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z 18 stycznia 2018 roku, w sprawie sygn. akt IX Ka [...], wyrok Sądu Rejonowego w W. w zaskarżonej części utrzymał w mocy.

Kasację od tego wyroku, na korzyść skazanego, wniósł jego obrońca, który zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

- obrazę art. 85 § 1 k.k. poprzez nieobjęcie wyrokiem łącznym wyroku Sądu Rejonowego w W. z dnia 25 maja 2017 roku, który uprawomocnił się 27 września 2017 roku, sygn. akt 319/16,

- obrazę art. 569 § 1 k.p.k. poprzez zaakceptowanie tym samym faktu, iż wyrok łączny wobec skazanego został orzeczony przez Sąd Rejonowy w W., gdy tymczasem właściwym był Sąd Rejonowy w W., jako ostatni z sądów tego samego rzędu orzekający wobec skazanego;

- obrazę art. 571 § 1 k.p.k. poprzez utrzymanie wyroku Sądu Rejonowego w W. z 24 października 2017 roku bez wystąpienia o aktualną opinię o skazanym, co mogło mieć wpływ na treść orzeczenia i skutkować orzeczeniem zarówno kary pozbawienia wolności jak i kary grzywny jako kar o cechach rażącej niewspółmierności.

W związku z podniesionymi zarzutami obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku sądu II instancji oraz wyroku sądu I instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w W., ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w W..

W odpowiedzi na kasację Prokurator wniósł o jej oddalenie jako bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście bezzasadna.

Przesądza o tym zaistniały *in concreto* w toku postępowania odwoławczego układ procesowy związany tak z zakresem zaskarżenia wyroku Sądu I instancji przez obrońcę skazanego i charakterem podniesionego w jego apelacji zarzutu, jak i treścią zarzutów samej kasacji.

Nie ulega wszak wątpliwości, że przedmiotem zaskarżenia kasacji mógł być tylko wyrok Sądu Okręgowego (art. 519 k.p.k.). Wyrok ten zapadł w wyniku kontroli

instancyjnej wyroku łącznego Sądu Rejonowego przeprowadzonej w związku z wniesioną przez obrońcę skazanego apelacją. Tą apelacją obrońca zaskarżył wyrok łączny tylko w zakresie dotyczącym wymiaru kary, zarzucając jej rażącą niewspółmierność. W tej sytuacji obowiązkiem Sądu Okręgowego było rozpatrzyć apelację w takim zakresie i przy takim (jedynie) zarzucie, który w niej sformułowano. W zakresie szerszym mógł to uczynić tylko wówczas, gdyby zaistniały wypadki wskazane w art. 439 § 1 k.p.k., art. 440 k.p.k. i art. 455 k.p.k. (art. 433 § 1 k.p.k.). Tej konfiguracji procesowej obrońca skazanego w ogóle w kasacji nie dostrzegł. Podniósł w niej zarzuty, które zważywszy na zakres zaskarżenia apelacji („w części dotyczącej wymiaru kary”) i treść podniesionego w niej zarzutu, nie były w niej w ogóle ani podnoszone, ani nawet dostrzeżone. Oznacza to, iż kwestie objęte zarzutami kasacji pozostawać musiały – wobec brzmienia także art. 447 § 2 k.p.k. – poza procesową możliwością rozstrzygania przez Sąd Okręgowy. Obrońca chcąc zatem zakwestionować poprawność rozpoznania apelacji przez Sąd Okręgowy powinien był podnieść w kasacji tego rodzaju zarzuty, które wykazywałyby – iż pomimo takich uwarunkowań dotyczących zakresu rozpoznawanej apelacji – Sąd ten z urzędu ową kwestię objętą treścią zarzutów kasacji miał obowiązek rozpoznać. Tego rodzaju zarzutów w kasacji nie podniesiono. Te które sformułowano są więc w istocie skierowane do wyroku Sądu *meriti* i stanowią li tylko nieudolną próbę ponowienia kontroli instancyjnej tego wyroku i to dokonanej z zupełnie odmiennych, nie tylko podstaw odwoławczych, ale nawet i przy całkowicie innym zakresie zaskarżenia tego orzeczenia. Nie jest to oczywiście w kasacji dopuszczalne, skoro niewątpliwie nie inicjuje ona kolejnej kontroli instancyjnej.

Stąd też – przy tylko takiej treści zarzutów kasacji i wobec rygorów związanych z granicami rozpoznania kasacji o których stanowi art. 536 k.p.k., które określają granice zaskarżenia i treść podniesionych zarzutów – kasacja obrońcy skazanego nie mogła być oceniona inaczej niż jako oczywiście bezzasadna.

Niezależnie od takiej oczywistej oceny tej skargi, dla wykazania nietrafności podnoszonych w niej argumentów, nadmienić tylko należy, iż dwa pierwsze ze sformułowanych w kasacji zarzutów są ze sobą powiązane. Stwierdzenie zasadności pierwszego z nich, prowadzi do tożsamej oceny drugiego zarzutu, i na

odwrot. Zarzut ten dotyczy braku uwzględnienia przy wymiarze kary łącznej wyroku, który nie został wymieniony jako jeden z wyroków będących podstawą wydania wyroku łącznego w niniejszej sprawie. Chodzi mianowicie o wyrok Sądu Rejonowego w W. z 25 maja 2017 roku, który uprawomocnił się 27 września 2017 roku, sygn. akt 319/16. O wyroku tym Sąd Okręgowy w W. dowiedział się w toku postępowania odwoławczego, dołączając do akt sprawy (zażądane z własnej inicjatywy) aktualne dane o karalności (k. 425). Obecny na rozprawie apelacyjnej obrońca skazanego nie sformułował w związku z tą informacją żadnych zarzutów, ani wniosków (k.427). Niezależnie od tego – jak to już zauważono – w związku z zakresem, w jakim wyrok Sądu I instancji został zaskarżony Sąd Okręgowy nie mógł owego nowego wyroku uwzględnić w wymiarze kary łącznej. W apelacji zakwestionowano tylko wymiar kary, a zatem wyrok Sądu I instancji w zakresie wyroków będących podstawą orzeczenia kary łącznej w wyroku łącznym w ogóle nie był ani kwestionowany, ani przez to nie był przedmiotem kontroli odwoławczej. Dlatego nawet mając wiedzę o wymienionym wyroku Sądu Rejonowego w W., Sąd II instancji nie mógł uwzględnić tego wyroku w wyroku łącznym. Poza tym, skarżący – co jeszcze raz należy zauważyć – nie wskazał w kasacji przyczyn, które miałyby uzasadnić wykroczenie przez Sąd II instancji poza zakres zaskarżenia. Nie dostrzegając ich również urzędu, zwrócić jednak należy uwagę, że nie ma żadnych przeszkód, aby w kolejnym postępowaniu dotyczącym łączenia kar uwzględnić ten wyrok. W konsekwencji, oczywiście bezzasadny jest również drugi zarzut kasacji, a mianowicie naruszenie art. 579 § 1 k.p.k.

Jeśli chodzi o ostatni z zarzutów kasacyjnych, to abstrahując już od tego, że zarzut ten jest adresowany do nie będącego przedmiotem zaskarżenia kasacji wyroku łącznego Sądu Rejonowego, a obrońca o nową opinię nie wnioskował, ani w apelacji, ani na rozprawie apelacyjnej, to zauważyć nadto należy, że skarżący nie podał, w jakim zakresie okoliczność braku aktualnej opinii o skazanym mogłaby wpłynąć na wydany w sprawie wyrok. Z opinii znajdujących się w aktach (a jest ich aż trzy – k. 16-17, 117-119 i 152-153) wynika, że skazany zachowuje się w sposób przeciętny i że proces jego resocjalizacji nie zakończył się. Nawet gdyby sporządzona po kilku miesiącach nowa opinia (tą ostatnią opracowano 22 marca 2017 r.) wskazywała na diametralną zmianę jego zachowania, to krótki odstęp

czasu mógłby podważać stałość zmiany w jego zachowaniu i tym samym trudno stwierdzić, że nowa opinia nawet bardzo pozytywna miałaby znaczący wpływ na wydany wyrok. Nie można zatem w sposób uprawniony twierdzić, że orzekające w sprawie Sądy rzeczywiście naruszyły (i to rażąco, a tylko wtedy mogło to by stanowić podstawę skutecznego zarzutu kasacji) przepis art. 571 § 1 k.p.k.

Wszystkie te względy zdecydowały o uznaniu kasacji obrońcy skazanego za oczywiście bezzasadną.

W oparciu o przepis art. 624 § 1 k.p.k. należało skazanego A. D. zwolnić od ponoszenia kosztów postępowania kasacyjnego, mając na względzie jego aktualną sytuację majątkową i osobistą.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.